

Stockholms läns sjukvårdsområde
Verksamhetsområde Psykiatri

INSTRUKTION

Dokumentnummer:
INS-04199-v.7.0

Godkännare: Anna Stenseth
Upprättare: Ola Broström

Gäller från:
2019-11-25

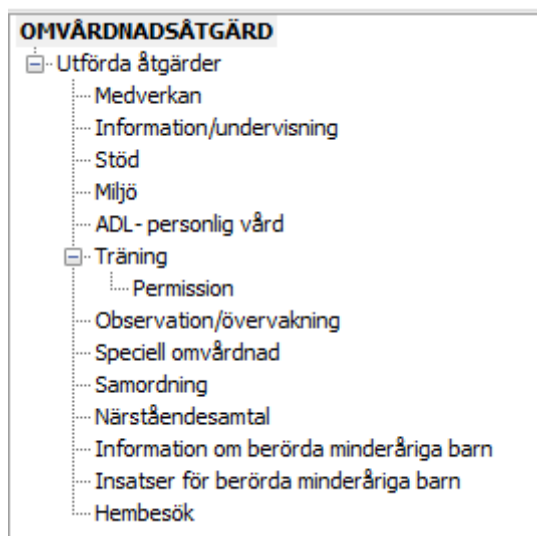
Utförda omvårdnadsåtgärder, journalmall - instruktion för VO- Psykiatri

Innehållsförteckning

<i>Journalmallen i TakeCare</i>	3
När ska mallen användas?	3
<i>Val av sökord</i>	3
Strukturerade sökord	3
Sökord som ej ingår i mallen	3
<i>Användning av enskilda sökord</i>	4
Omvårdnadsåtgärder (skrivskyddad)	4
Utförda åtgärder	4
Medverkan	4
Information/undervisning	4
Stöd	4
Miljö	5
ADL – personlig vård	5
Träning	5
Permission	5
Observation/övervakning	6
Speciell omvårdnad	6
Samordning	6
Närståendesamtal	6
Information om berörda minderåriga barn	7
Insatser om berörda minderåriga barn	7
Hembesök	7
<i>Fördefinierad text vid användning av Lugna rummet</i>	8
<i>Exempel på ifylld journalmall – Utförda omvårdnadsåtgärder</i>	11

Utförda omvårdnadsåtgärder, journalmall - instruktion för VO-Psykiatri

Journalmallen i TakeCare

När ska mallen användas?

Vid dokumentation av utförda omvårdnadsåtgärder.

Val av sökord

Utöver vad som följer av lokala rutiner är det användaren som utifrån den kliniska situationen som avgör vilket sökord som ska väljas. Det är inte avsikten att användaren ska använda mallens samtliga sökord i samma journalanteckning.

Om det du vill dokumentera inte passar in under de sökord som finns i mallen, kan du skriva det på sökordet **Utförda åtgärder**.

Strukturerade sökord

När det finns fasta svarsalternativ eller specifika inmatningsfält bör dessa användas.

Sökord som ej ingår i mallen

Undvik att lägga till ytterligare sökord utöver de som ingår i mallen. Behöver du återkommande lägga till sökord bör detta diskuteras med lokal systemförvaltare eller lämnas som ett förslag till dokumentationsgruppens funktionsbrevlåda, dokumentationsfraga.psyk.sls@sl.se.

Användning av enskilda sökord

Omvårdnadsåtgärder (skrivskyddad)

Utförda åtgärder

Förtydligande: Detta sökord används bara när den information du vill skriva inte passar på någon av övriga sökord.

Medverkan

Förtydligande: Beskriver hur patienten/närstående medverkar/deltar i de olika omvårdnadsåtgärder som ordinerats i vårdplanen. Beskriver patientens ansvar och inflytande över sin vård, i vilken grad patienten är aktiv och uppsökande. Patientens/närståendes önskemål och synpunkter på olika delmoment i vården.

Exempel:

- *Patienten har idag gjort upp ett veckoschema för kommande vecka för att uppnå en god balans mellan aktivitet och vila tillsammans med undertecknad.*
- *Patienten tog självmant initiativet till detta och hade också stämt av med närstående kring permissioner.*
- *Patienten medverkar aktivt vid vårdplaneringsmöte tillsammans med socialtjänsten.*

Information/undervisning

Förtydligande: Information och undervisning till patienter och/eller närstående, enskilt eller i grupp. I en dialog med patienten och/ eller närstående kan stöd och vägledning ges för att möjliggöra dennes/deras optimala delaktighet i vård och behandling. Viktigt är att förvissa sig om att given information/undervisning förstås av mottagaren. Patienter som själv inte uttrycker behov av information/undervisning är viktiga att uppmärksamma då ett behov ändå kan föreligga.

Exempel:

- *Patienten har fått muntlig information om sin sjukdom och skriftligt material om neuroleptika.*
- *Patienten delges information om sårbarhet och tidiga varningstecken.*
- *Information om sömnens och kostens betydelse för tillfrisknande ges både till patienten och till dennes make.*
- *Patienten har haft yrsel vid flertal tillfällen p.g.a. lågt blodtryck. Har fått information om att dricka rikligt och salta lite extra på maten. Det för att få upp blodtrycket.*
- *Patienten har kraftig ångest på morgonen. Får undervisning i vad ångest är och hur det kan hanteras. Får lära sig andningsteknik och avslappning.*

Stöd

Förtydligande: Här ingår motiverande och stödjande åtgärder, exempelvis stöd vid måltid, stöd vid ADL samt stödjande åtgärder i samband med läkemedelshantering.

Exempel:

- *Satt hos patienten när han verkade ledsen, samtalade om tankar och känslor.*
- *Upplyste patienten att medpatienter blev skrämde av hans beteende och uppmuntrade patienten att följa med till rummet och samtalade om händelsen.*
- *Undertecknad satt bredvid patienten i samband med lunchen. Hade en lugnande inverkan och patienten åt en fullgod måltid.*

- *I samband med läkemedelsadministrering motiverades patienten att ta emot sin medicin.*

Miljö

Förtydligande: Under sökordet miljö beskrivs utförda omvårdnadsåtgärder som berör patientens miljö. Detta innefattar anpassning och strukturering av miljön som underlättar patientens möjlighet till vila och sysselsättning, men också minskar risken för fysisk eller psykisk skada. Detta kan innefatta både inom- och utomhusmiljö.

Exempel:

- *Patienten har svårt att sova tillsammans med andra patienter, har därför fått enkelrum.*
- *Patienten har vistats i lugna rummet 2 gånger under eftermiddagen. Patienten uttrycker att det har haft en lugnande effekt.*

ADL – personlig vård

Förtydligande: Beskriver utförande av de omvårdnadsåtgärder som fokuserar hjälp eller stöd i ADL samt egenvårdsförmåga. Här dokumenteras praktiska åtgärder som patienten inte förmår att utföra själv.

Exempel:

- *Patienten har fått hjälp med att duscha.*
- *Undertecknad satt med patienten vid måltid i enlighet med **vårdplanen**. Patienten hade mycket svårt att koncentrera sig på maten, pratade oavbrutet och glömde bort att föra gaffeln till munnen. Undertecknad fick slutligen mata patienten för att han skulle få i sig något.*
- *Patienten har risk för att utveckla trycksår, erhållit tryckavlastande madrass.*
- *Patienten har fått hjälp att fukta munnen under fastspänningsperioden.*

Träning

Förtydligande: Här dokumenteras även träning i form av utevistelser, kognitiv träning, fobiträning och sömnträning. Beskriv frekvens och omfattning. Kognitiv träning kan handla om att bryta ett destruktivt tankemönster eller att tänka enligt ett visst mönster i samband med ångest.

Exempel:

- *Upprättat ett schema som innehåller ett program med dagliga aktiviteter som ska leda till förbättrad sömn, för detaljer se **vårdplanen**.*
- *Schemalagt olika rutiner för sänggående i syfte att hitta vad som fungerar för patienten och för att sedan vidmakthålla i sin hemmiljö, för detaljer se **vårdplanen**.*
- *Patienten har varit ute på en 30 minuters promenad med personal. Promenaden fungerade bra, patienten tyckte det var skönt att komma ut och röra på sig.*
- *Enligt överenskommelse med undertecknad skulle patienten under gårdagen ha åkt hem till lägenheten och hämtat räkningar. Patienten uppger att hon inte har gjort detta eftersom hon glömde bort det.*

Permission

Förtydligande: Här dokumenteras permissioner framför allt hur överenskommen permission fungerat efter genomförandet.

Exempel:

- *Patienten har varit på sin första hempermission som ett första steg i utskrivningsprocessen. Det har fungerat bra enligt patienten, har inte känt sig stressad och är åter på avtalad tid.*

Observation/övervakning

Förtydligande: Här beskrivs utförda omvårdnadsåtgärder under extravak men även andra typer av observationer.

Exempel:

- *Kontroll av vitalparametrar gjordes varje halvtimme under natten. V.g. se mätvärden.*
- *Patienten vaknat upp flera gånger under natten. Uppger att det är svårt att sova. Frågar efter/ber om bättre medicin.*
- **Observationer enligt vårdplanen.** *På eftermiddagen rastlös, går fram och tillbaka i korridoren. Rastlösheten avtar till kvällen och patienten kan sitta och titta på TV. Druckit och ätit vid varje måltid.*
- **Observation vid extravak.** *Extravak mellan 22.00–07.00. Patienten har i stort sett inte sovit under natten. Ter sig uppvarvad och pratar högt. Talar med sin bror och syster som inte finns på avdelningen.*
- **Observation vid måltid.** *Patienten ätit frukost, lunch och fika med god aptit.*

Speciell omvårdnad

Förtydligande: Här dokumenteras specifika insatser som är insatta av sjuksköterska eller på ordination av läkare.

Exempel:

- *PVK-kanyl spolades med natriumklorid klockan 10.00.*
- *På grund av residualurin ordinerar läkare en tillfällig urinkateter för patienten. Patienten får stöd vid skötsel av kateter.*
- *Patienten har fått sin depå-injektion, administreras på höger sida (dorsoglutealt).*

Samordning

Förtydligande: För att ge bra vård behövs ett samarbete mellan olika yrkeskategorier inom vården, kommunen, närstående, och andra aktörer kring patienten. Det kan t ex handla om att planera, konsultera och samverka för att uppnå kontinuitet, effektivitet och kvalitet.

Exempel:

- *Patienten har nutritionsproblem och har haft en ofrivillig viktnedgång. Kontaktar dietist för att få hjälp med lämplig kost till patienten.*
- *Kontakt tas med patientens fasta vårdkontakt inom öppenvården för att diskutera behov av samordnad vårdplanering inför utskrivning eftersom patienten bedöms behöva hemtjänstinsatser efter utskrivningen.*
- *Under helgen har patienten klagat på återkommande huvudvärk. Jourhavande läkare kontaktas för att diskutera smärtlindring till patienten.*
- *Modern kontaktas eftersom patienten önskar att hon är med på ett vårdplaneringsmöte imorgon.*

Närståendesamtal

Förtydligande: Gäller inte planerade vårdkonferenser eller motsvarande. Då används mallen Vårdkonferens, externa deltagare.

Exempel:

- *Ringer upp patientens pojkvän på begäran av patienten. Hen vill att han ska komma på ett besök och önskar också att han är med på ett samtal med läkaren de närmaste dagarna.*

Information om berörda minderåriga barn

Förtydligande: Här anges uppgifter om berörda minderåriga barn såsom namn, vårdnadshavare, relation till barnet och om den minderåriga vistas i patientens hushåll etc. Möjligheten att dokumentera detta om det är så att det tillkommit information efter att inskrivning och inskrivningsanteckning redan genomförts.

Insatser om berörda minderåriga barn

Förtydligande: Under vårdtiden kan det genomföras olika insatser kring minderåriga barn såsom samtal eller information och ska därmed dokumenteras som en utförd omvårdnadsåtgärd.

Hembesök

Förtydligande: Inom slutenvård används sökordet då besök görs i patientens hem. Exempelvis för att hjälpa patienten med att utföra vardagliga sysslor såsom att ta in post, eller för att få en uppfattning om hur patienten lever och om denne kan tänkas behöva hjälp från andra instanser efter utskrivning, exempelvis boende stöd etc.

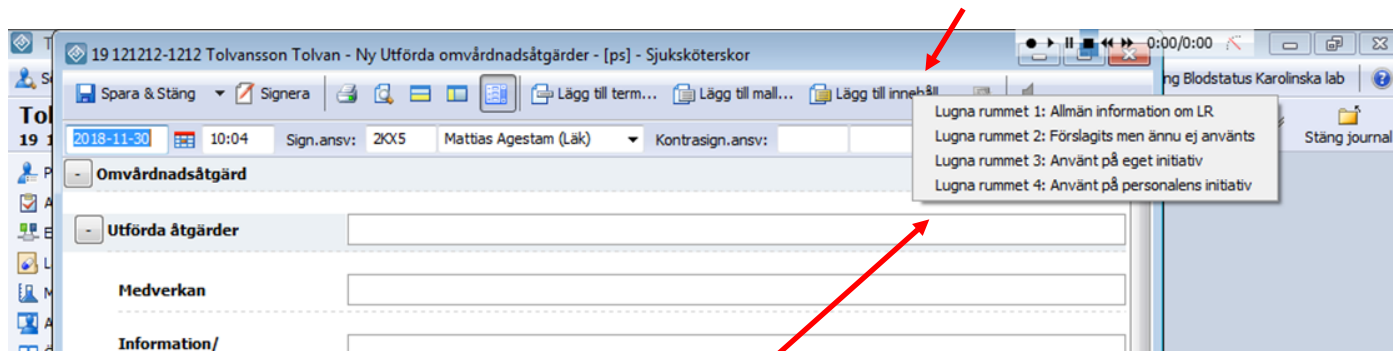
Exempel:

- *Undertecknad var med patienten till dess bostad då patienten behövde betala räkningar.*

Fördefinierad text vid användning av Lugna rummet

För att dokumentationen ska bli tydlig så finns det fördefinierade texter som stöd för vad som ska dokumenteras. Det finns fyra olika alternativ av texter att lägga till beroende vad som passar för just detta tillfälle. Kom ihåg att återkommande användning av Lugna rummet även ska utgöra en del av patientens vårdplan och att genomförandet dokumenteras i denna journalmall. Nedan visas hur de olika fördefinierade texterna läggs till.

Ta fram mallen *Utförda omvårdnadsåtgärder*. Klicka på ikonen *Lägg till innehåll*.

Fyra olika alternativ finns under ikonen *Lägg till innehåll*, välj det alternativ av text som passar aktuell situation. Notera att de alternativ som har text mellan klamrar << xx >> behöver du själv ersätta med egen text.

Lugna rummet 1: Allmän information om LR

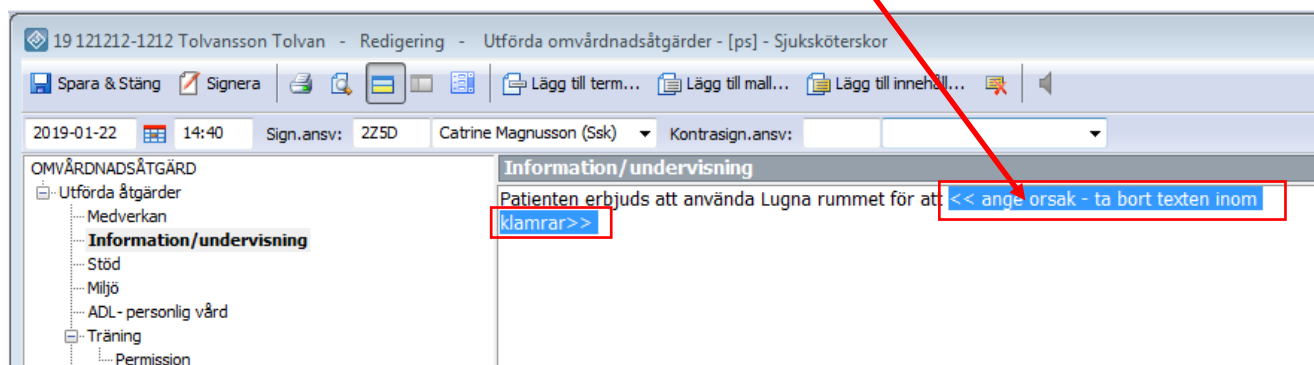
Används: när endast information ges men utan att rummet använts.

Dokumenteras under sökordet *Information/undervisning*. Här kan det räcka med att använda den fördefinierade texten men det går att fortsätta skriva under sökordet om man vill lägga till mer kring vad som presenteras och hur informationen tas emot.

Lugna rummet 2: Föreslagits men ännu ej använts.

Används: när man har identifierat ett specifikt behov där man ser att Lugna rummet skulle kunna ha en bra effekt för patienten.

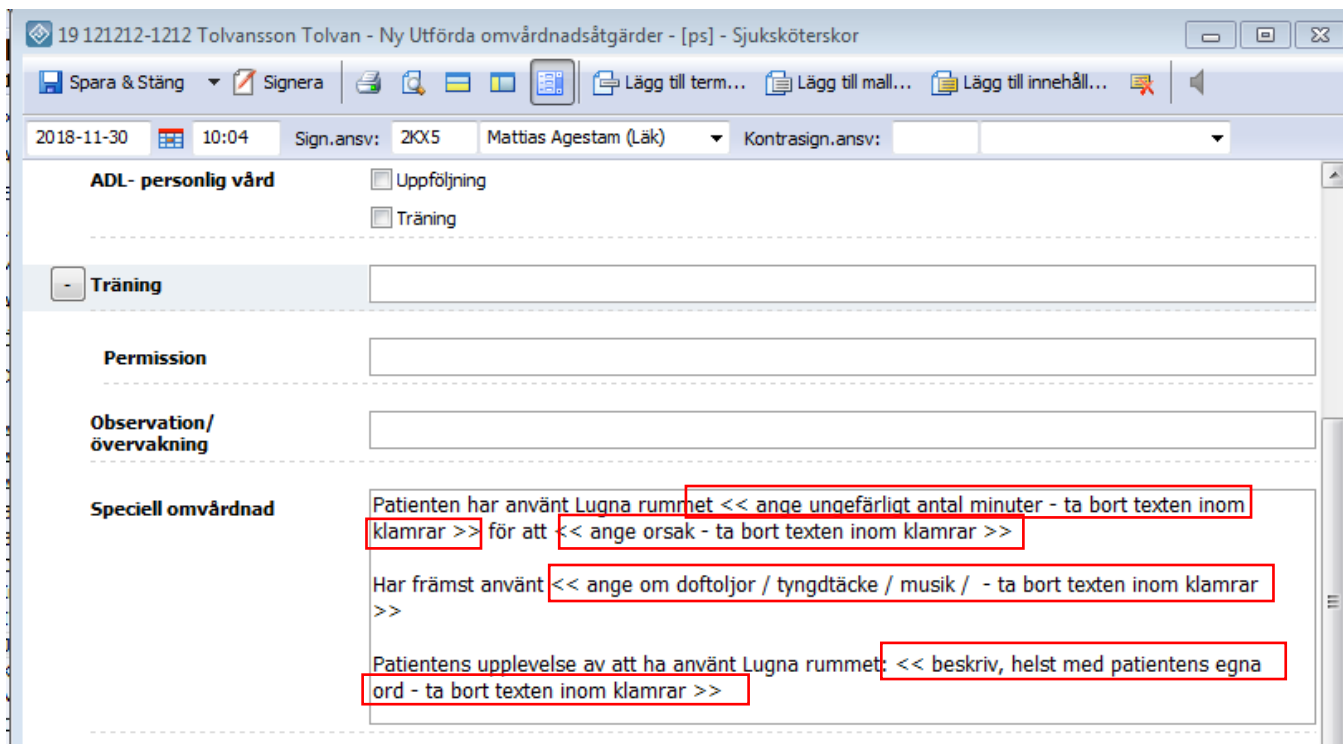
Dokumenteras under sökordet *Information/undervisning*. Syftet är att skriva orsaken till varför Lugna rummet föreslås till patienten, tex *se om insomningen går lättare då patienten har ökad oro och rastlöshet på kvällen och har haft svårt att somna*. Radera all text mellan klamrarna och ersätt med din egen text.

Lugna rummet 3: Använt på eget initiativ

Används: när patienten själv föreslagit eller efterfrågat att få använda/testa Lugna rummet.

Dokumenteras under sökordet *Speciell omvårdnad*. Dokumenterar utifrån vad patienten berättar; hur länge patienten varit i rummet, orsak/ändamål, vilka sinnesstimuli patienten använt samt patientens upplevelse (resultat) av att ha använt Lugna rummet. Radera all text mellan klammarna och ersätt med din egen text.

19 121212-1212 Tolvan - Ny Utförda omvårdnadsåtgärder - [ps] - Sjuksköterskor

2018-11-30 10:04 Sign.ansv: 2KX5 Mattias Agestam (Läk) Kontrasign.ansv:

ADL - personlig vård Uppföljning
 Träning

Träning

Permission

Observation/ övervakning

Speciell omvårdnad

Patienten har använt Lugna rummet << ange ungefärligt antal minuter - ta bort texten inom klamrar >> för att << ange orsak - ta bort texten inom klamrar >>

Har främst använt << ange om doftlor / tyngdtäcke / musik / - ta bort texten inom klamrar >>

Patientens upplevelse av att ha använt Lugna rummet: << beskriv, helst med patientens egna ord - ta bort texten inom klamrar >>

Lugna rummet 4: Använt på personalens initiativ

Används: när patienten använder Lugna rummet i samband med att personal rekommenderat detta av en specifik orsak.

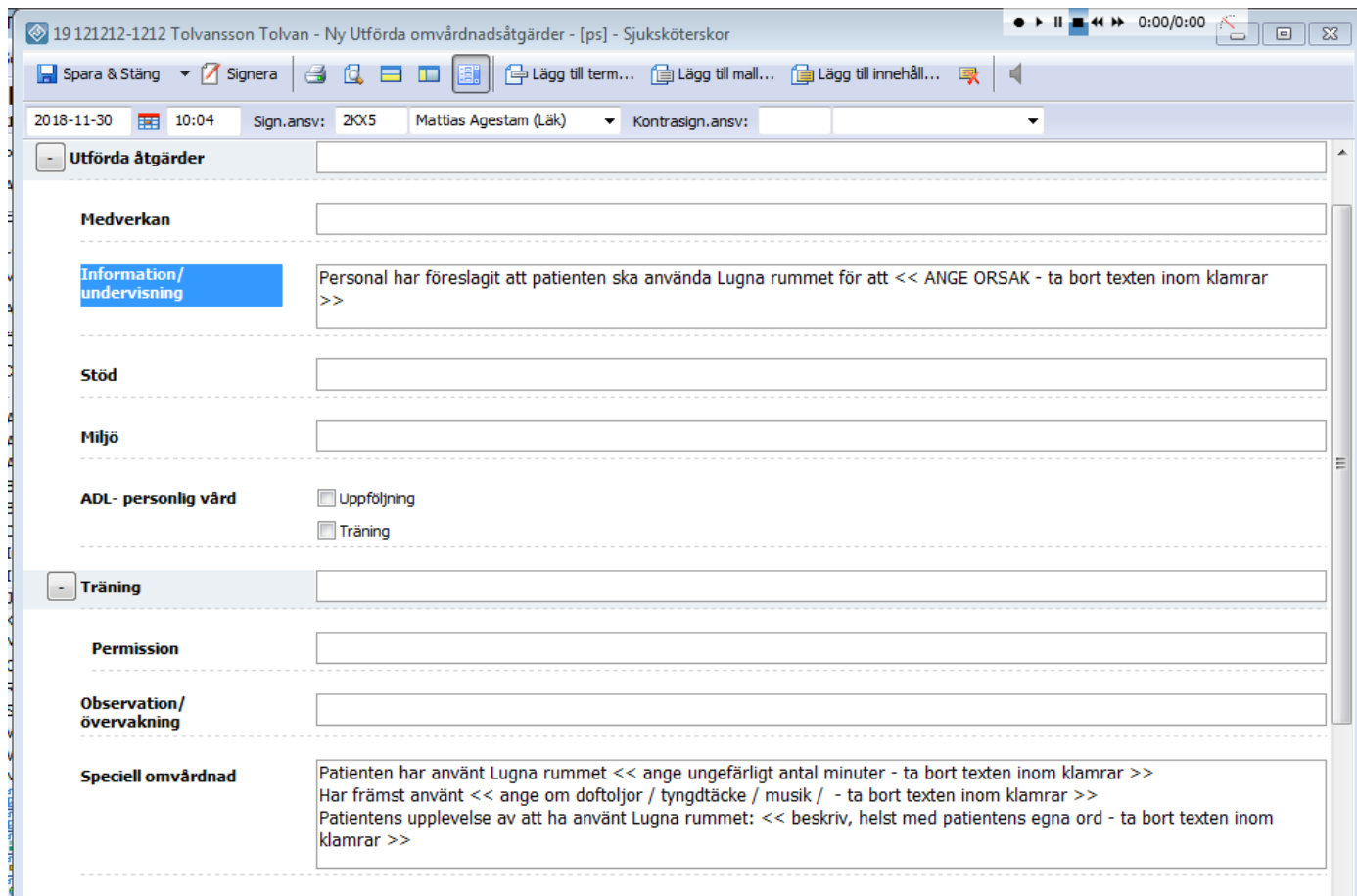
Dokumenteras under sökorden *Information/undervisning* **samt** *Speciell omvårdnad*.

Radera all text mellan klamrarna och ersätt med din egen text.

Exempel: *Information/undervisning:* Föreslagit till patienten att använda Lugna rummet för att **komma till ro inför sänggående**.

Speciell omvårdnad: Patienten har använt Lugna rummet **30 min (kl 20:00)**. Har främst använt **tyngdtäcke och egen musik**.

Patientens upplevelse av att ha använt Lugna rummet: **kände sig mer avslappnad, mindre oro och somnade vid 22:00**.

19 121212-1212 Tolvanston Tolvan - Ny Utförda omvårdnadsåtgärder - [ps] - Sjuksköterskor

Spara & Stäng Signera Lägga till term... Lägga till mall... Lägga till innehåll...

2018-11-30 10:04 Sign.ansv: 2KX5 Mattias Agestam (Läk) Kontrasign.ansv:

Utförda åtgärder

Medverkan

Information/undervisning Personal har föreslagit att patienten ska använda Lugna rummet för att << ANGE ORSAK - ta bort texten inom klamrar >>

Stöd

Miljö

ADL- personlig vård Uppföljning Träning

Träning

Permission

Observation/övervakning

Speciell omvårdnad Patienten har använt Lugna rummet << ange ungefärligt antal minuter - ta bort texten inom klamrar >> Har främst använt << ange om doftljor / tyngdtäcke / musik / - ta bort texten inom klamrar >> Patientens upplevelse av att ha använt Lugna rummet: << beskriv, helst med patientens egna ord - ta bort texten inom klamrar >>

Exempel på ifylld journalmall – Utförda omvårdnadsåtgärder

OMVÅRDNADSÅTGÄRD

Utförda åtgärder

Medverkan	En sömnplan har upprättats tillsammans med patienten. Patienten har även börjat fylla i sömndagboken.
Information/ undervisning	Patienten har fått en genomgång av sömndagboken samt syftet med att påbörja en sådan. Har under dagen fått en genomgång av sömnhygieniska råd enligt följande: - Att ej använda elektronisk skärm en timma innan sänggående. - Fysisk aktivitet och dess positiva på effekt på sömn och dygnsrytm. - Undvika kaffe och te på kvällen. - Vikten av att undvika att sova på dagen, max vila 30 min och inte på eftermiddagen.
Stöd	Patienten erbjuds att använda Lugna rummet för att testa om detta skulle göra det lättare att komma till ro och somna på kvällen.
Träning	Samtal har genomförts med patienten om hens upplevelser av oro och vad som framkallat oron.
Permission	Inför sänggående har patienten lyssnat på avslappningsmusik. Patienten återkommer från permission enligt avtalad tid. Det har fungerat bra hemma men vad gäller nattsömnen har den varit lika bristfällig som under nätterna på avdelningen.
Insatser för berörda minderåriga barn	Samtal med patient om berörd minderårig Patienten har uttryckt oro över hur den 6-åriga dottern mår och känner sig osäker på hur mycket och hur hen ska beskriva och förklara kring sin sjukdom och anledning till vård.